

“Wilija sprzed stu rokov”

Przygotowana przez mieszkańców podżywieckiego Wieprza “wilija”, a właściwie cały spektakl obrazujący przebieg dnia wigilijnego w góralskiej rodzinie, ukazał przybyłym gościom wszystkie zwyczaje i obrzędy wigilijne, które dziś choć często jeszcze pamiętane, to niestety nie przestrzegane i nie praktykowane.

Dzień wigilijny rozpoczął się poranną pobudką, gospodarz poszedł do lasu po “drzywko”, a domownicy umyli się zimną wodą z “saflicka”. “Wilija” w Wieprzu miała jeszcze jeden niecodzienny aspekt. Aktorzy przedstawienia zaprosili wszystkich gości do aktywnego udziału w spektaklu. Każdy musiał się umyć w zimnej wodzie, pomóc w sprzątaniu, ubieraniu świątecznego “drzywka”. Wszystkie nogi stołów na sali opasał jeden wspólny łańcuch, wszyscy uklękli do wspólnej modlitwy, łamali się tradycyjnym opłatkiem i składali wszystkim życzenia. Całości dopełniły potrawy wigilijne przygotowane przez Koło Gospodyń Wiejskich z Wieprza. Wszyscy skosztowali “chleba z miodym”, “łorzechow”, “śliwconki z krupami”, “borscu z uskami”, “zuru z grzybami i ziemniakami”, “kapusty z fazolom” i “ryby”. Był też kompot z “susorek”, makowiec i inne ciasta.

Po wieczerze wigilijnej wszyscy zaśpiewali piękne żywieckie kolędy i pastorałki. Jedną z nich to znana na całej żywiecczyźnie tzw. “powiatówka” mówiąca o tym co każda z miejscowości niesie nowo narodzonemu dzieciątku w ofierze. Muzyczną oprawę “wiliji” stworzyła kapela Zespołu Regionalnego “Grojcowianie”, a kolędnicy z gwiazdą którzy zawitali do Domu Ludowego w Wieprzu tradycyjnie “łokolyndowali” gospodarza, gospodynię, panny i kawalera.

Organizatorem “wiliji” w Wieprzu, która była jedną z imprez “Zimowych Spotkań z Tradycją” było Starostwo Powiatowe w Żywcu z Mirosławem Dziergasem na czele oraz Koło Gospodyń Wiejskich w Wieprzu z Przewodniczącą P. Anną Chmiel. Pomocą służył też Gminny Ośrodek Kultury Radziechowy-Wieprz i Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne “Grojcowianie”. Nad scenariuszem widowiska czuwał P. Jan Gąsiorek – folklorysta z Żywca. W główne role spektaklu wcielili się mieszkańcy Wieprza: Anna Chmiel, Wiesław Pawlus, Bogusława Dziergas, Magdalena Dziergas, Asia Dziergas, Michał Kłusak, Paweł Noga, Przemysław Zawila, Lucjan Mrowiec, Aniela Jambor, Maria Kociołek i Janina Żur.